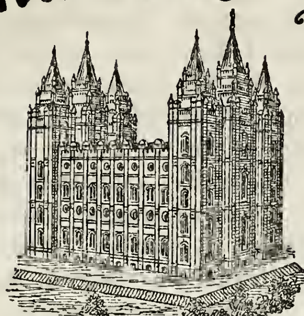
Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nummer 2	15 Januar 1905	54 Aargang

Den lille „Surdejs“ Indvirkning.

Af Ældste Matthias F. Cowley, en af de Tolv.

Det er højst besynderligt at lægge Mærke til, at Forandringerne i den moderne Kristendom tydeligt bære Vidnesbyrd om, at Joseph Smith var en inspireret Guds Profet. Han udtalte, at Evangeliet, som var bleven aabenbaret til ham, med Tiden vilde revolutionere den religiøse Verden, og som Bevis paa Sandheden af hans Forudsigelse kunne vi henvise til flere Lærepunkter, der, da han fremsatte dem, bleve udlete og forkastede som Ærkekætteri, medens de Kristne nu selv begynde at antage dem.

Frelse efter Døden.

Blandt disse Principer var Læren om Frelse for de Døde, der gik ud paa, at de, som have levet paa Jorden og ere døde uden at have hørt Herrens sande Evangelium blive forkyndt, ville faa Lejlighed til at modtage det i den tilkommende Verden. Denne Lære forsvaredes og forfægtedes nogle Aar senere af den berømte og veltalende Prædikant Henry Ward Beecher fra Brooklyn og Methodistpræsten Dr. Thomas fra Illinois samt uden Tvivl af mange andre af den moderne Kristendoms Fortolkere.

Guds finansielle Plan.

Tiendeloven aabenbaredes til Profeten Joseph og fastsattes allerede i Aaret 1838 som en Grundlov i Kirken. Da de Sidste-Dages Hellige begyndte at udøve denne guddommelige Lov, bleve de bespottede af Mod-

standerne, som paastode, at den kun var et fiffigt Paafund af de beregnende Ledere, ved Hjælp af hvilket de vilde berige sig paa Folkets Bekostning. For nogle Aar siden fik jeg af en Methodist en lille Traktat, som han overrakte mig med den Bemærkning: „Denne omhandler et af de vigtigste Principer i Deres Tro, og jeg ønsker, at De vil læse den.“ Jeg læste den og blev ikke lidt overrasket ved at se, at den indeholdt stærke Bevisgrunde til Fordel for Tiendeloven. Beviserne vare hentede baade fra Gamle og Nye Testamente, og de bleve fremsatte paa en klar, overbevisende Maade. Det anbefaledes hele Kristenheden at antage Tiendeloven baade i Tro og Praxis. Traktaten var forfattet af en Prædikant i Methodistkirken. I Forfjor, 1903, indgik Epworth-Ligaen af Methodist Episkopal Kirken i Los Angeles, Kalifornien, et højtideligt Forbund om, at de i Overensstemmelse med det i Tiendeloven nedlagte Princip vilde yde en Tiendedel af deres aarlige Indtægt til Fremme af Sandhedens Sag.

Til Forklaring af deres Ideer og Hensigter udsendte de følgende Meddelelse:

Guds finansielle Plan.

Da vi tro, at alle Kristne regelmæssigt og ærbødigt bør yde en bestemt Del af deres Indkomster til Kristi Sag; og endvidere, da det er Guds Ords klare Lærdom og hans finansielle Plan, at en Tiendedel af vore Indtægter tilhører ham, saa indgaa vi herved det Forbund med Gud og med hverandre, at vi ville afstaa en Tiendedel af vore Indtægter og betragte dem som en hellig Forpligtelse og give dem til Kristi Sags Fremme. Vi, som indgaa dette Forbund ved at føje vore Navne herunder, skulle benævnes som Medlemmer af „Epworth-Ligaens Tiendeforening“ af Los Angeles første Methodist Episkopal Kirke.

Spæde Børns Fordømmelse.

Joseph Smith lærte, og Mormons Bog lærer, at uskyldige Børn, som dø, inden de opnaa Ansvarligheds-Alderen, ere gjenløste ved Frelserens forsonende Blod. Denne Lærdom fordømtes ogsaa tidligere som en Vildfarelse, og Præsterne paastode, at tusinde af smaa Børn vare i Helvede som Følge af, at en eller anden Slægtning havde forsømt at sikre dem den saakaldte Daab. Mormons Bog bryder Staven over denne Lære og kalder den „en Vederstyggelighed i Guds Aasyn“, men i over to Hundrede og halvtredsindstyve Aar er den paa det kraftigste bleven forfægtet af en af de større kristne Sekter. Den store presbyterianske Folkeforsamling, som traadte sammen i Los Angeles i 1903, forkastede imidlertid officielt Læren om smaa Børns Fordømmelse og udtalte, at den er usand, uforsvarlig ifølge den hellige Skrift, ubarmhjertig, ufornuftig og uretfærdig. Det glæder os i høj Grad, at der fra denne Forsamling blev gjort en saadan Tilnærmelse til Sandheden, men havde dens Deltagere adlydt den inspirerede Profets Røst, kunde de have undgaaet den nu fordømte Lærdom for tre Kvart Aarhundrede siden.

Spiritismen.

Med Hensyn til ny Aabenbarelse ytrede Profeten Joseph, at dersom Verden ikke vilde modtage Guds Aabenbarelser til den angaaende dens Frelse, skulde den istedetfor erholde Aabenbarelser af Satan og hans Følgesvende. Den Gang, da denne Forudsigelse skete, var den s. k. Spiritisme endnu ukjendt i Amerika, men ikke længe efter begyndte Spiritist-Medier at drive deres Spil i New York; to unge Piger ved Navn Fox vare de første, som medvirkede i denne Egenskab. Siden den Tid har Clairvoyance, Hypnotisme, Aandebanken og alle mulige Slags Ytringer fra denne Kilde hørt til Dagens Orden. Skilte, der bære Paaskrifter som: „Fru ...., Clairvoyant. Aandelig Forbindelse (Samtale) med døde Venner for 25 Cents" (eller en lignende Spotpris), rage ud over Fortovet for at tildrage sig de Forbigaaendes Opmærksomhed. Disse Aandemaninger fremme intet Godt, hverken aandeligt eller legemligt; disse virkelige eller foregivne Aander følge ingen opløftende Grundsætninger, og det er taabeligt af Menneskene at befatte sig med dem, da de ikke have nogensomhelst Ret til at angive eller bestemme Guds Børns Opførsel eller Mission her paa Jorden; de have da for den Sags Skyld heller ikke været istand til at udpege den rette Vej for noget Menneske; men alligevel ledes Tusinder af sygelig Nyfigenhed eller Overtro til at foretrække dette Nonsens fremfor Guds Aabenbaringer, som udpege de evige Sandheder og lede Menneskene til at forstaa Planen til deres Fremadskriden, Frelse og Ophøjelse i Guds Rige.

Personligt Vidnesbyrd.

Jesus lærte, at dersom Nogen vilde gjøre Faderens Villie, skulde de kjende, om Lærdommen var af Gud, eller om han talede af sig selv. Joseph Smith lærte ligesom Jesus, at alle Mennesker havde lige Ret til en ligestillet Kundskab om Evangeliets Sandhed og den Glæde, der ligger i at besidde dets Gaver, Velsignelser og Kræfter; at Alle, som i Lydighed vilde efterleve Evangeliets Love og Skikke, skulde glæde sig ved dets aandelige Gaver ligesom i fordums Dage. Med andre Ord: Ingen Mand eller Klasse af Mænd, som udgjorde et Slags Præsteskab, skulde have Eneret paa Kundskaben om Gud eller paa Besiddelsen af alt aandeligt Lys, men disse Velsignelser og Gaver skulde ejes og nydes af Guds Folk — Mænd og Kvinder, Ung og Gammel — i samme Forhold, som de vilde betro sig til Herren og leve efter hans hellige Ord.

Sand Gudsdyrkelse.

Paulus beskriver den ligefremme, sande Gudsdyrkelse, naar han siger, at Evangeliets Gaver vare uddelte til hele Menigheden, hvorved maaske En talede i Tungemaal, en Anden udtydede det, En profeterede, en Anden omtalte et Syn eller en inspireret Drøm, som han havde erholdt fra Herren osv., samt at Folket i Almindelighed glædede sig ved Helbredelsens Gave, Syner, Aabenbarelser, Gaver og Egenskaber. At disse Velsignelser ere

blevne gjengivne til Jorden og findes i Jesu Kristi Kirke kan ikke med Sandhed benægtes af Nogen, som har haft Lejlighed til at lære vore Forhold at kjende. Og at denne Tilstand er, som den bør og skal være, begynde nu vor Tids fornemste Tænkere lidt efter lidt at indrømme. Der maa være et „Enten—Eller" tilstede. Enten maa disse Velsignelser have existeret, og saa er der en Mulighed for, at de kunne findes igjen, eller ogsaa er det Hele Opspind. Den store norske Forfatter, Bjørnstjerne Bjørnson, giver denne Tanke et mægtigt og gribende Udtryk i sit Skuespil „Over Ævne". Men for at erholde disse Velsignelser maa man føres indenfor Døren til Faarestien ved en bemyndiget Herrens Tjener; man maa leve for dem ved at øve stor personlig Tro og føre et rent og helligt Levnet. De kunne ikke opnaas gjennem Stedfortrædere. I sit folkelige Værk Natural Law in the Spiritual World kalder Hr. Drummond den religiøse Verdens aandelige Liv for en Slags Gudsdyrkelse ved Ombud eller Repræsentant. Præsten er en Mellemmand, som skaffer Menigheden den aandelige Føde hver Søndag, just tilstrækkelig for en Uges Tid. Tilhørerne kalder han Kirkestolenes Snyltegjæster (the parasite of the pew). Paa Side 339 siger han:

„Deres religiøse Interessser ere simpelt hen et Snyltevæsens. Deres eneste aandelige Rørelse bestaar i en automatisk Indsugning, og Præsten er den trofaste Eremitkrebs, som man hver Søndag forlader sig paa idetmindste for en Uges Behov. En Fysiolog vilde beskrive den Organisme, der var Resultatet af en saadan Behandling, som en Forskalning paa Grund af hæmmet Udvikling. Istedetfor selv at lære at bede er den kirkelige Snyltegjæst mest tilfreds med at faa Andre til at bede for sig. Hans Forhold til den Evige ordnes ved Mellemmand. Hans Virksomhed udføres ved et betalt Ombud. Hele hans Liv er en lang Syndsforladelse ved Kirkens Naadebord, og hvorledes kan det i mange Tilfælde være andet end en blodig Ironi, naar han paa sit Dødsleje sender Bud efter Præsten."

Hr. Drummond paaviser, at denne Slags Gudsdyrkelse medfører aandeligt Dovenskab; han siger: „Et Princip, ifølge hvilket et Individ forsynes med Næring uden at udføre et tilsvarende Arbejde, er i enhver Henseende skadelig og efterfølges af Forfald og Tab af de aandelige Evner." Han siger endvidere: „En formel Religion kan ikke i Længden bestaa i det nittende Aarhundrede. Det er tillige det bedste. Vi maa enten være tro mod Sandheden eller ophøre at være det. Vi maa enten opgive vort Snyltegjæsteri eller vore Børn." Han anklager baade den katholske og protestantiske Verden for deres aabenbare livløse Gudsdyrkelse og siger: „Hvem kan benægte, at i det virkelige Sagsforhold bliver det den sande Grund til meget af Nutidens Tvivl og Vantro."

Frelseren sagde: „Af deres Frugter skulle I kjende dem. Kan man sanke Vindruer af Torne eller Figen af Tidsler?" Paa Side 316 i den omtalte Bog siger Hr. Drummond: „Thi et Religionssystems Kraft eller Svaghed kan bedst bedømmes ved den Maade, hvorpaa det fremstiller sig for og indvirker paa det naturlige Sind."

Rent Levnet og ærligt Maal.

Ved en ærlig Undersøgelse af Evangeliet, som det lærtes af Joseph Smith, opdager den retsindige Forsker snart, at der ikke i dette System findes Noget, som kan opmuntre eller tiltrække dem, som ere tilbøjelige til Synd, til Dovenskab eller til at udarte. Det fordrer den oprigtige Omvendelse, som kræver en absolut Afstaaelse fra alle onde Tanker, Ord og Gjerninger. Ved at lægge nøje Mærke til dets Bekjenderes daglige Levevis kan man let indse, at det er umuligt for nogen af dem at fortsætte et syndigt Levnet og endda beholde sit Medlemsskab i Kirken. Der er noget vist fintfølende i „Mormonismen", som gjør det umuligt for En at gjemme sig i Samfundets Skjød eller saa at sige begrave sit personlige Jeg og sit Liv i Massen og flyde med Strømmen. Uafhængig af sine Omgivelser, af alle ydre Beskyttelsesmidler, af alle personlige Venskabsforbindelser, staar hver Sidste-Dages Hellig i personlig Forbindelse med himmelske, usynlige Kræfter, og denne fine Forbindelsestraad kan ikke vedligeholdes paa anden Maade end ved et rent Levnet og et ærligt Maal. Med andre Ord: En Person kan synde i Hemmelighed, ukjendt for Verden, ukjendt for Samfundets Medlemmer eller for sine fortroligste Venner, men han kan dog ikke dølge den Kjendsgjerning, at den Forbindelse, der skulde være mellem ham og den Helligaands Gave, som er beseglet paa ham, er kommen i Uorden; Aanden bedrøves og forlader ham; hans Brødre og Søstre i Kirken mærke Forandringen; og dersom ikke Anger, Omvendelse og Gjenoprettelse følge efter, forlader han uopfordret Kirken og falder ved Siden af Vejen.

En katholsk Ven i Georgia rettede en Gang følgende Spørgsmaal til Ældste John Morgan:

„Ældste Morgan, bekjende eders Tilhængere deres Synder for Ældsterne, saaledes som vi i den katholske Kirke gjøre for Præsterne?"

Det var Aften, og Lampen brændte paa Bordet. Ældste Morgan drejede Vægen nedad, idet han sagde:

„Ser De Forskjellen paa Lyset nu og før?"

„Ja," svarede den katholske, „det er dunklere nu."

„Hvis jeg vedbliver at dreje," fortsatte Morgan, „vil det helt slukkes; saaledes er det med vort Folk. Hvis de synde, saa vendes det Lys, som er i dem, til Mørke, og vi vide det, hvad enten de bekjende det eller ikke."

Fuldkommen Ligestilllethed.

„Mormonismens" Indflydelse paa Folkets Sindelag og hele Levnet gaar ud paa at stille dem paa „lige Fod" med Hensyn til de Velsignelser, som tilhøre Guds Rige; at bibringe dem en fælles Interesse, et fælles Haab; at højne dem i social, sædelig, forstandig og aandelig Henseende og efterhaanden gjøre dem til eet i alle Ting.

Imidlertid ville, som før nævnt, Efterabelser af Herrens aabenbarede Principer til de Sidste-Dages Profet, altid savne Liv og himmelsk Kraft, da de ikke efterfølges af den Almægtiges Vidnesbyrd, og det vil aldrig lykkes at faa Evangeliets udvalgte Sædekorn til at spire og trives paa Sektereriets eller Vrangtroens ufrugtbare Mark. For at kunne fremrulle det store Frelsensværk paa Jorden fordres guddommelig Myndighed, levende Apostle og Profeter og i Forbindelse dermed det evige Livs Principer og Ordinancer.

Den lille Surdejs Indvirkning.

Mesterens Værk vorer. Ad lige Veje eller ad Omveje gjennemsyrer den lille Dej alt Melet. Herrens Bestemmelser staa fast; hans Hensigter vakle ikke, og Ingen kan tilbageholde hans Haand. Hvem kan undgaa at lægge Mærke til, at det, som taledes af Israels Gud til Esaias for mange Hundrede Aar siden, er sandt, og at det bogstavelig opfyldes. Saaledes sagde Herren til Profeten:

„Thi ligesom Regnen og Sneen nedfalder fra Himmelen og vender ikke tilbage derhen, men vander Jorden og gjør den frugtbar og kommer den til at give Grøde og frembringer Sæd til at saa og Brød til at æde: saa skal mit Ord være, som udgaar af min Mund, det skal ikke komme tomt tilbage til mig; men det skal gjøre, hvad mig behager, og det skal have Lykke i, hvad jeg sender det til" (Es. 55:10, 11).

Det store Sidste-Dages Værk er i Sandhed „et forbausende Værk og et Under".

Salt Lake City, Utah.

Zion og Babylon.

Af Ældste C. A. Krantz.

I den „Kostelige Perle", Side 24, læse vi: „Og Herren kaldte sit Folk Zion, fordi de vare af eet Hjerte og eet Sind og levede i Retfærdighed; og der fandtes ingen Fattige iblandt dem; og Enok vedblev sin Prædiken i Retfærdighed til Guds Folk ... og han byggede en Stad, som blev kaldt Hellighedens Stad: det er Zion."

Denne Stad var det første „Zion", som grundlagdes paa Jorden. Og vi lære deraf, at Zion er et Begreb, som indbefatter saavel Sted og Folk som Love og Samfundstilstande, og dets fundamentale Princip var absolut Frihed.

Enhver, som er nogenlunde bekjendt med Verdenshistorien, veed ogsaa, at i Babylon derimod grundedes det første menneskelige Tvangsherredømme paa Jorden; i Daniels Bog karakteriseredes det som det første Dyr. Siden den Tid er Navnet Babylon blevet anvendt som en Betegnelse paa alle de af Mennesker dannede Regjeringsformer, hvor Magten og Egennytten har spillet Hovedrollen. Oprindelig dannede disse Regjeringer (som en mislykket Efterabelse af Guds Regjering) en uad-

skillelig Sammensætning af baade aandelig og verdslig Styrelse, som lidt efter lidt har delt sig; men det er først i den store amerikanske Republik, at det aandelige og verdslige Babylon helt og holdent har delt sig.

I Modsætning hertil betegner Navnet Zion Enighed og Ligestillethed under Guds Styrelse — det betegner en social Orden, der er oprettet paa den absolute Handlefriheds Grundvold; thi „Guds Rige kommer ikke saaledes, at man kan vise derpaa", og dets Embedsmænd udøve ikke deres Myndighed ved synlige Baand, d. v. s. med Lænker og Straf, det være sig i aandelige eller timelige Anliggender; men det er kun et rent Hjertes frivillige Underkastelse, der forlanges, thi Guds Rige, d. v. s. Regjering „er indvortes i eder".

Denne „Guds Regjering" tager ligesaa meget Sigte paa de timelige som paa de aandelige Anliggender; men af Hensyn til Tiden kommer Præstedømmets Styrelse kun til Anvendelse paa det aandelige Omraade.

Guds Rige eller Regjeringsform med dets forskjellige „Nøgler" eller Fuldmagter er fra Tid til anden bleven givet til hans Tjenere i de senere Dage, for at nye Principer kunne sættes i Kraft. Myndigheden eller Nøglen til at døbe i Vand til Syndernes Forladelse blev først givet; derpaa fulgte Haandspaalæggelsens bindende Magt; Nøglerne til Israels Indsamling og de Dødes Forløsning modtoges senere. Fuldmagten til at organisere Zion efter Enoks Orden maatte medføre et socialt Værk af omfattende Betydning. Saasnart den første Nøgle gaves, var Guds Rige i sin Vorden, men det kommer ikke her paa Jorden i sin Fylde, førend alle Nøgler eller Fuldmagter, som vedrøre dette Rige, gives og bringes til praktisk Anvendelse; thi Ordet „Kirke" er kun et underordnet Begreb, der betyder Forsamling eller Menighed.

Enoks Orden er et socialt System, som er af stor Betydning i Guds Regjeringsform, og Nøglen til dens Iværksættelse blev allerede i Kirkens tidligere Dage givet til de Hellige, da de befandt sig i de østlige Stater. Men de havde ikke Tro, aandelig Styrke og Intelligens nok til at modstaa Verdens Fristelser og egennyttige Tilskyndelser; de havde ikke Kraft nok til under Fjendernes Angreb at holde fast ved og benytte denne Lov, og derfor tog Herren den bort fra dem igjen, for at de ikke skulde paadrage sig Forbandelse ved Overtrædelse deraf. Men vi kunne i hvert Fald gjøre os det Haab, naar det ny Jerusalem skal opbygges i Jackson County, at det vil blive med Enoks Orden eller Zion for Øje.

(»Nordstjärnan«.)

At kjende Gud er Begyndelsen til Glæde; at tilbede Gud er Fremgang i Glæde; men at elske Gud er Glædens fuldkomne Modenhed.

Jean Paul.

De Sidste-Dages Helliges Organ for Skandinavien
Grundlagt 1851 • Udgaar den 1 og 15 i hver Maaned

Søndag den 15 Januar 1905

„Josephs Smiths Levnetsløb" udkommen.

Andrew Jenson paa Vej hjem.

Vi omtalte i „Stjernen" for den 1 Oktober, at Kirkens assisterende Historieskriver, Andrew Jenson, den 21 Sept. var ankommen til Kjøbenhavn for at udgive 2 Oplag af „Joseph Smiths Levnetsløb" i en ny og forbedret Skikkelse paa det dansk-norske Sprog. Bogen foreligger nu færdig, smukt trykt hos Firmaet F. E. Bording med letlæselige Bourgeois Antikva Typer og indbundet hos Bogbinder P. O. Olsen, Nørrebrogade 13, i rødbrunt Shirtingsbind med en smuk, forgyldt Forsatsfigur, der forestiller Engelen Moroni;* trods det ringe Billedmateriale, der stod til vor Raadighed, er det alligevel lykkedes at faa denne udført med stor Omhu og teknisk Sands af Gravør K. Gade, Vesselsgade 20. Foran i Bogen findes Billeder af Profeten Joseph Smith og de tre Vidner til Mormons Bog, trykte paa fint Kunsttrykspapir.

Særskilte Ark af disse Billeder, trykte paa svært Kunsttrykspapir, kunne faas for 20 Øre pr. Ark; paa disse Ark findes alle fire Portrætter.

Bogen faas i to billige Udgaver, een til 1 Kr. 80 Øre, paa hvilken Forsatsfiguren er trykt i gullig Farve, og een til 2 Kr., hvor Figuren og Titlen er trykt i ægte Guld. Der vil senere komme til at foreligge endnu tre forskjellige Udgaver i kostbarere Bind, men derom skulle vi til den Tid underrette vore Læsere; foreløbig anmode vi dem indtrængende om nu at kjøbe og læse Bogen og agitere for dens Udbredelse. Kjøbenhavn blev allerede i Juledagene forsynet med de første Exemplarer, men naar dette Numer af „Stjernen" kommer Læserne i Hænde, vil Bogen kunne faas overalt i Missionen hos Grensforstanderne og Konferencepræsidenterne.

Ældste Andrew Jensons Tid har under hans korte Ophold her været vel anvendt. Foruden at besørge Revisionen af Manuskriptet og Korrekturlæsningen — hvori han dog bistodes af Præsident C. D. Fjeldsted og Faktor Fr. Olsen, som i en Aarrække har gjennemlæst vore Manuskripter, forinden de gik i Trykken — samt andet kirkehistorisk Arbejde, fik han under sit tre og en halv Maaneds Ophold her Tid til at aflægge et Besøg i Stockholm ved Missionshusets Indvielse og eet paa Øen Møen.

* Se „Skand. Stjerne" Side 122 1904.

Udrustet med en fremragende Evne til hurtigt at iklæde sin Viden og sine Tanker Ord, bidrog han saavel offentlig som privat til i væsentlig Grad at fremme Missionsvirksomheden i Kjøbenhavn. En Række Foredrag, som han holdt om den Rejse, han for nogle Aar siden foretog omkring Jorden, vare af en livlig og oplysende Natur, baade fra et historisk og geografisk Synspunkt, og de fulgtes med megen Opmærksomhed af en stor Tilhørerkreds. Det var det sjette Besøg, Broder Jenson aflagde sit Fødeland for at udføre en Mission af længere eller kortere Varighed; men forhaabentlig bliver det ikke det sidste. Fulgt til Skibet af en Kreds af Venner afsejlede han Onsdag den 4 Januar fra Kvæsthusbroen med Damper til Frederikshavn.

Vi takke ham for hans værdifulde litterære Arbejde og for hans behagelige Selskab; vi ønske ham fortsat Held og Lykke, og at han maa høste et godt Udbytte af sin Søgen efter kirkehistoriske Oplysninger paa hans Rundrejse gjennem Jylland og Mellem-Europa. Hans Familie og Venner i Salt Lake City ville sikkert i Løbet af et Par Maaneder kunne nyde den Glæde at byde ham Velkommen hjem.

Afløsning. Nedennævnte Ældster afrejste den 31 Dec. fra Liverpool, England, til Amerika:

Hans Rasmussen fra Kjøbenhavn, til Mink Creek, Idaho.
Hans H. Hansen fra Malmø, til Hyrum, Utah.
Jens Westergaard fra Aarhus, til Portland, Oregon.
Erastus W. Mortensen fra Aarhus, til Dublau, Mexico.

Disse Brødre ere hæderlig afløste fra deres Mission i de respektive Konferencer med Tilladelse til at rejse hjem, og de forlade disse Lande fulgte af vore hjerteligste Ønsker.

Skaane Konferences Kontor og Hovedkvarter er flyttet fra Malmø, hvor det har været i mange Aar, til Helsingborg, Holländaregatan 11.

Russisk Kulturbillede i det 20 Aarhundrede.

Et i kraftige Ord holdt Brev fra den russiske Digter Tolstoi til Czaren.

En indflydelsesrig Russer har overladt „Politiken" nedenstaaende Uddrag af et hidtil utrykt Brev fra Tolstoi til Czar Nikolaj. De højst interessante Udtalelser, som den 3 Januar offentliggjordes samtidig saavel i „Politiken" som i tydske og franske Blade, bleve sendte „Politiken" telegrafisk over Berlin og lyde saaledes:

Kjære Broder!

Jeg vælger denne Tiltaleform som den mest passende, fordi mit Brev ikke er til Czaren, men til Mennesket og Broderen.

Jeg kan ikke dø uden at have sagt min Mening om Deres nuværende Virksomhed. En Trediedel af Rusland er i Belejringstilstand. Politiarmeen forstørres stadig, og Fængslerne og Forvisningsstederne ere overfyldte af politiske Forbrydere. Censurens Forbud ere vanvittige, og de religiøse Forfølgelser have aldrig været grusommere. Overalt bliver Militær sendt med skarpe Patroner mod Folket. Allerede har Blodsudgydelse fundet Sted mange Steder i Rusland, og der forberedes endnu grusommere Ting.

Resultatet af denne grusomme Virksomhed er, at Landet forarmes, og at almindelig Utilfredshed rejser sig hos alle Stænder mod Regeringen. Tilstanden fremkommer ved, at Deres Hjælpere søge at overbevise Dem om, at de ville Folkets Vel og befæste Deres Sikkerhed, men i Virkeligheden standse de enhver Livsbevægelse i Folket. Snarere standser dog Floden end Menneskehedens af Gud bestemte Fremadskriden.

Forstaaeligt er det, at Mennesker, for hvem denne Tilstand er fordelagtig, søge at overbevise Dem om, at saaledes skal det være; men forunderligt er det, hvorledes De, der er et frit, uafhængigt, fornuftigt og godt Menneske, kan tro, at det er Dem tilladt at gjøre saa meget Ondt. De maa vide, at Menneskenes Livsformer stadig have forandret sig, baade de religiøse, de politiske, de økonomiske og de selskabelige. Grusomme, ufornuftige Former ere gaaede over til menneskelige og fornuftige. Deres Raadgivere sige til Dem, at Ortodoxien og Selvherskerformen var, er og vil vedblive at være særegen for det russiske Folk, og at derfor Folkets Vel kræver, at disse Former fastholdes. Dette er en dobbelt Usandhed. Man kan ingenlunde sige, at Ortodoxien er det russiske Folk egen. Beretningerne fra Overprokurøren for den hellige Synode bevise, at de aandeligt Udviklede trods Farerne derved sige sig løs fra Ortodoxien og træde over i Sekterne. Hvis Ortodoxien er Russerne egen, er det overflødigt at understøtte denne Troesform saa stærkt og at forfølge dem, der afvige derfra, saa grusomt.

Med Selvherskerformen gaar det lige saadan. Selv om den tidligere var Russerne egen, den Gang Folket troede, at Czaren var den ufejlbare Gud, saa er det nu langt fra saaledes. Det er en fejlagtig Opfattelse, at Folket elsker Selvherskerformen, fordi Folkemasser raabe Hurra; det er ofte en Hob, der er samlet af Politiet til dette Brug. Hvis De kunde høre Bøndernes Mening, vilde De høre Ord, som er det modsatte af Kjærlighed til Selvherskeren. Selvherskerformen er en overlevet Regeringsform, den opretholdes kun ved alle Slags Voldshandlinger og grusomme Forfølgelser.

Alle Forordninger angaaende Finlands Okkupation, angaaende Okkupationen af de kinesiske Lande og angaaende Haager-Konferencen ere blevne efterfulgte af Hærens Forstærkning. Samtidig hermed have vi set Indskrænkning i Semstvoernes Rettigheder, administrativ Vilkaarlighed, reli-

giøse Forfølgelser, Brændevins-Monopol og Regeringens Handel med Gift. Ifølge letsindige Hjælperes Raad fører De Folket tilbage til overlevede Tilstande.

Det eneste Middel til at regere et Folk er, at man gaar i Spidsen for Folkets Bevægelse. De maa give Folket Lejlighed til at ytre Ønsker og derpaa opfylde dem, som stemme overens med Flertallets. Folkets Fordringer og Folkets Ønsker ere følgende: Befrielse for Undtagelseslovene og Bevægelses-, Undervisnings- og Troesfrihed. Hovedsagen er dog Ophævelse af Privatret til Jordbesiddelse; dette Folkets Hjertens Ønske bør være den russiske Regerings nærmeste Maal.

Disse Tanker ville af Deres Raadgivere blive opfattede som Letsindighed og Tegn paa, at den, der taler, er et Menneske, som ikke begriber Statsforvaltningens Vanskelighed. Raadgiverne ville finde Landets Befrielse fra Ejendoms-Retten fantastisk og uudførlig. Alvorlig Eftertanke maa dog sikkert bringe Dem til at slutte Dem til min Mening. Jordbesiddelsen er en skrigende Uretfærdighed. Ligesom Livegenskabets Afskaffelse vil Afskaffelsen af den bringe Russerne Uafhængighed og Velstand, og al socialistisk Ophidselse, der indeholder stor Fare for Regering og Folk, vil herved ophæves.

Kjære Broder! Husk, kun et Liv, som bruges til Folkets Bedste, vil kunne forsvares for Gud.

Det landflygtige Folk.

Ghettoens Sanger.

„Hans Blod komme over os og vore Børn!" raabte Jøderne til Pilatus, da denne undslog sig for at korsfæste Jesus af Nazareth.

Dette var i Aaret 30, og henimod 40 Aar senere blev paa det selvsamme Sted Dødsdommen udtalt over Hundreder af de bedste Mænd i Jerusalem. I Byens Omegn rejstes der Kors af samme Slags som det, der havde baaret Jesus, og paa dem ophængte man de mest ansete af Landets Mænd. Saa haardt straffede den romerske Kejser deres Modstand.

Siden da har en sørgelig Skjæbne fulgt dette Folk.

I Middelalderen forfulgtes de af de Kristne; i den nyere Tid har man intet Sted Land tilovers for den fremmede Race. Enkelte af dem formaa vel at svinge sig op og komme til at indtage fremragende Stillinger indenfor Handelsverdenen eller paa det videnskabelige Omraade. Men hvad betyde disse enkelte mod de syv Millioner, der henslæbe deres Liv rundt om i Verdens Jødekvarterer — „Ghettoerne", som de kaldes.

Overalt er „Ghettoen", de store Byers Jødekvarter, et Indelukke, hvor en oplyst Menneskehed har indespærret de Foragtede, og hvor disse Udskudte føre et Liv, der trodser enhver Beskrivelse.

Og dog er det, som om de rige intelligente Anlæg, de sidde inde med, ikke kunne holdes nede selv under Skjæbnens tungeste Slag.

Nede paa Dybet af dette Samfund, der lever under saa umenneskelige Kaar, er der dog stadig en brændende Trang efter at naa frem for at faa Del i Livets Skjønhed og Lys.

Blandt Fortidens Arbejdere, der kun vare Fabrikejernes Slaver, kunde en saadan Trang tilintetgjøres, og der maatte udenforstaaende, humant tænkende Mennesker til at hjælpe disse Stakler frem. Men Jødens Længsel mod Lykken udslettes aldrig, fordi han er opdraget med Troen paa Guds store Løfter til Israel.

Et Bevis herpaa er „Ghettoens Sanger", den russiskfødte Jøde Morris Rosenfeldt. Han kom til Verden 1862 i en polsk By og rejste som ungt Menneske til London. Han fik her Arbejde ved en af Byens store Dampmøller, men med Rejseblodet i sig søgte han derfra til Amerika. I New York arbejdede han i et Kæmpeværksted og stod her i mange Aar bøjet over de larmende Maskiner, indtil han besluttede at ombytte dette besværlige Erhverv med Litteraturens lige saa møjsommelige. Han havde allerede længe været Digter. Naar den dødtrætte Arbejder kom hjem om Aftenen, satte han sig til at skrive Vers i Jødernes underlige Fællessprog, det saakaldle Nyhebraisk.

Uden Uddannelse, uden Formue svinger han sig op fra de usle Omgivelser, hvori han lever, og stiger opad i Længsel mod Frihedens gyldne Rige. Da skriver han om Livets store Elendighed, om Storbyerne, hvor Menneskene kjædes sammen som døde Led i en Maskine, om den blodige Uret, som Verden begaar mod ham og hans Brødre og deres Hustruer og Børn. Han føler sig som Talsmand for det Folk, der har lidt — stadig og uden Ophør har lidt. Sjeldent er den sociale Elendighed beskrevet saa sørgelig sandt som i Morris Rosenfeldts Digte, men sjeldent har tillige den ideelle Længsel efter at naa bort fra Proletarernes sørgelige Lod faaet et saa smukt og ædelt Udtryk som hos ham.

Nu har den jødiske Digter vundet Verdensry, og hans Vers ere oversatte paa alle Hovedsprog. Kun en Jøde kunde gjøre dette Spring, gaa fra Arbejder over til at blive en Digter, som forgudes i de højeste Kredse. Saa store Kræfter bor der i det undertrykte Folk.

Men hvordan skal det rejses, hvordan skal det atter komme til at spille sin store politiske Rolle blandt Folkeslagene?

Selv har det for ikke saa mange Aar siden fundet sit Haab i den Tanke, at alle Jordens Jøder en Gang skulle samles i deres gamle Fædreland, som blev ødelagt ved de hærgende Krige; denne Bevægelse kaldes „Zionismen", og den har vundet og vinder stadig flere Tilhængere. Ogsaa „Ghettoens Sanger" haaber paa den og skriver i den Anledning:

Slaven, der sukker, og Slaven, der stønner,
Han kaldte mig frem til at synge,
Og stammende stiger da op min Sang
Om Brødrenes svienbe Tynge.

Her skal vi logre, og her skal vi tigge
Om Lov til at leve som Hunde,
Mens Kjærlighed knuger vort Hjerte fast
Til Israels hellige Lunde.

Og i sin Bog „Den jødiske Maj" — sikkert en af de fineste i hele Verdenslitteraturen — fremtryller hans Fantasi den Herlighed, der da vil omgive Jødens Liv. Som et Paradis skildrer han denne Fremtid, naar Orientens yppige Vaar skrider hen over Landet, hvorfra der i de stille Aftener lyder dæmpede Toner af Harper og Luth. Han lægger her en Glands og en Pragt over sine Billeder, som kun den kan gjøre, der aldrig har ejet noget Fædreland, men hele sit Liv har sukket efter det.

Hvis dette Rige ikke blev til Virkelighed, vilde Ingen blive mere skuffet end han, som har sunget saa smukt om det. Men vi have Ret til at haabe, at det kommer. Efter de mange Aars Underkuelse vil det i Begyndelsen gaa tungt med at faa samlet, organiseret og opdraget de Adspredte, men tungere er dog — som nu — Udlændighedens Aag.

Søvnen.

(Af Dr. A. N. i Sundhedsbladet.)

For den Søvn, der behøves, er det umuligt at fastsætte nogen bestemt Regel, der kan være anvendelig paa alle Personer og under alle Omstændigheder. Den Mængde Søvn, der behøves, er ligesom Kravet efter Næring meget forskjellig.

Sædvansmæssig utilstrækkelig Søvn frembringer en ubehagelig, nedslaaet og meget ynkelig Tilstand, forbundet med stor Uro. At vaage meget nedbryder uundgaaeligt Helbredet. Den ikke mindst ubehagelige Følge af en uregelmæssig og utilstrækkelig Søvn er, at man tilsidst, naar man saa endelig ønsker at sove, ikke kan gjøre det.

For megen Søvn frembringer en mindre virksom Tilstand i Hjernen end ellers normalt og sløver Tænke- og Handlekraften. Indtryk opfattes mindre hurtigt, og Villiekraften formindskes i et tilsvarende Forhold.

Den Mængde Søvn, som behøves, er meget forskjellig efter:

Alderen. — Et sundt og friskt Barn sover den meste Del af sin Tid. Efterhaanden formindskes Sovetiden, indtil det bliver voxent, da 7—8 Timer er tilstrækkeligt. Børn over to eller tre Aar gamle behøve kun at sove om Natten, og dette bør man lægge sig paa Hjerte, da Søvn

om Dagen berøver Barnet frisk Luft og Bevægelse. I en mere fremrykket Alder er der en Tilbøjelighed til at vende tilbage til Barnets Vaner til at tage sig hyppige „Smaalure".

Kjønnet. — Kvinder synes at behøve mere Søvn end Mænd, sandsynligvis paa Grund af deres Nervesystems større Modtagelighed for Indtryk.

Temperament. — De, som have et kjøligt, roligt Temperament, behøve mere Søvn end de, der ere Sangvinikere eller nervøse, skjøndt disses Søvn er dybere. Om Frederik den store, John Hunter og Napoleon den første siges det, at de kun behøvede fem Timers Søvn i Døgnet; men Napoleon kunde sætte sig og sove, naar han vilde.

Syge og Rekonvalescenter behøve meget mere Søvn end friske Personer.

Vanen har en overmaade stor Indflydelse. Der er ingen Tvivl om, at mange sove for meget, og at de derved til en vis Grad svække deres Aandsevner; men paa den anden Side gjør det moderne Liv med de anspændte Nerver og det stadige Slid og Slæb det nødvendigt for os at sove meget mere, end vore Forfædre behøvede.

Beskjæftigelse. — Aandeligt Arbejde fordrer mere Hvile end legemligt.

Endvidere bør der tages Hensyn til Forbindelsen mellem Søvn og Føde. Cellevævets moleculære Liv — Cellernes Ernæringsvirksomhed — bør foregaa uforstyrret. Det foregaar mest fuldkomment, naar ingen anden funktionel Virksomhed, som f. Ex. Fordøjelse i Maven, udføres. Det er i Virkeligheden lige saa vanskeligt for Cellerne at opbygge deres Væv, medens en saadan virksom Funktion foregaar, som det er for os at sove, medens vi kjøre paa en stenet Vej. Men medens Maven kun i liden Udstrækning fortsætter Fordøjelsen under Søvnen, vedblive alligevel de øvrige Indvolde at opløse og opsuge Føden. Det bør derfor tilraades at spise Aftensmaden tidligt, saa der gaar flere Timer mellem dette Maaltid og Søvnen, i Særdeleshed naar man har spist dyrisk Føde.

Naar man erindrer, at Opsugningen forøges, og Temperaturen (Legemsvarmen) gjerne synker under Søvnen, saa er det af stor Betydning at sove i frisk Luft og at have en varm Bedækning især over Skuldre og Arme. Der er mange, især Børn, som ere tilbøjelige til at kaste Dyner og Tæpper bort fra Arme og Skuldre, og mangen en haardnakket Hoste kunde helbredes ved simpelthen at tage en Flonelstrøje paa om Natten.

Sov om Natten, ikke om Dagen. Det burde næppe være nødvendigt at sige dette, da det dyriske Instinkt siger det; men Menneskehedens Vaner have uheldigvis ofte ledet til netop det modsatte af Naturens Anordninger.

Natvægtere og Politimænd lide ikke sjældent under deres tvungne Natarbejde. De gaa mere eller mindre tabt af Sollyset og maa udholde en lavere Temperatur og den nedtrykkende Følelse af et mere ensomt Liv.

Som Regel forekommer Søvnløshed kun, naar nogen fysiologisk Lov er bleven overtraadt. For at afhjælpe den maa det aandelige og fysiske Arbejde sættes i Ligevægt. Forøget Muskelbevægelse er et godt Middel til dens Behandling. Det er ogsaa raadeligt ikke at foretage sig noget anstrengende aandeligt Arbejde om Aftenen eller tillade sig sene Aftenmaaltider. Søvnløshed bliver mange nervøse Menneskers Fordærvelse og rammer især dem, som have et stillesiddende Liv. Den kan helbredes, men man maa være meget forsigtig med at bruge søvndyssende Midler. Det er desværre blevet mere og mere almindeligt at tage Sovemidler, og det er Aarsagen til mange Onder. I de fleste Tilfælde maa de søvndyssende Midler gradvis forøges, saaledes at der tilsidst behøves meget store og ødelæggende Kvantiteter for at frembringe Søvn. Følgen bliver, at den stakkels Syges Nervesystem aldeles ødelægges, at hans Villiekraft ruineres, og at han bliver en elendig Slave af en daarlig Vane, der ender med Døden.

Verden i Tal.

En interessant Statistik er nylig fremkommen i en engelsk Blaabog, idet den anstiller Sammenligninger mellem de vigtigste Folkeslag i Verden paa mange forskjellige Maader.

Med Hensyn til Sundhedsforholdene oplyses det, at Norge er det sundeste Land, da Dødeligheden her er ringere end noget andet Sted i Verden.

Rumænien har det højeste Antal af Fødsler, men dette Fortrin udlignes ved, at dette Land ogsaa opviser det forholdsvis højeste Antal af Dødsfald; Frankrig har det laveste Fødselstal.

De nordamerikanske Fristater opvise forholdsvis et dobbelt saa stort Antal Ægteskaber som noget andet Land.

Hvad Agerbruget angaar, da har Rusland det største opdyrkede Landomraade, nemlig 130 Mill. Akres (ca. $^3/_4$ Td. Land); derefter følge de nordamerikanske Fristater med 100 Mill. Akres, Frankrig med 85, Tyskland med 65, Italien med 51, Østrig med 45 og England med 31 Mill.

Med Hensyn til Længden af Jernbanestrækninger gaa de nordamerikanske Fristater i Spidsen med 203,132 engelske Mile Jernbaneskinner og kun 649 Mill. befordrede Passagerer om Aaret. Englands Skinnevej er kun 22,152 engelske Mile lang, men her befordres dog 1188 Mill. Passagerer. Tysklands Jernbanenet har den næststørste Udstrækning, nemlig 32,270 engelske Mile, og Passagerantallet beløber sig til 883 Mill. Frankrig har 22,874 engelske Mile Jernbane og befordrer 423 Mill. om Aaret.

De uhyre Dimensioner, den europæiske Posttrafik har antaget, kan

man bedst bedømme efter Brevenes Antal. I 1902 blev der i Tyskland befordret 3277 Millioner Breve, i England 2579 Mill., i Østrig 1228 Mill., i Frankrig 1030 Mill., i Italien 181 Mill. og i Svejts 129 Mill.

Med Hensyn til Indkomster staar Rusland højest med 4005 Mill. Kr. Derefter kommer England med 2693 Mill. Kr., Frankrig med 2542 Mill. og Tyskland med 2047 Mill. Kr.

Indskrænk Nydelsen af Kaffe og drik Mælk.

I det udmærkede lille Blad „Husmandshjemmet" skriver Dr. F.:

„Kaffe kan i det højeste anbefales som Nydelsesmiddel og Pirringsmiddel og maa derfor anvendes med Maadehold. Som et fast Led i den daglige Ernæring egner den sig slet ikke.

Naturligvis er Fristelsen stor til evig og altid at gribe til Kaffekjedlen, naar det gjælder at spare og spinke, men lad os dog endelig ikke glemme, at vi for de samme Penge kan faa langt mere nærende Drikke end Kaffen.

Først Centrifugemælken, som enhver Smaafamilie paa Landet kan faa til en billig Pris. Den udleveres jo nu i pasteuriseret Tilstand, saa der er Intet at indvende af Sundhedshensyn. Dertil er Centrifugemælken mere nærende, end de fleste tro, og dens Smag og Udseende er da ikke værre, end at man nok kan binde an med den.

Dernæst kan Smaakaarsfolk nemt kjøbe Kjærnemælken paa Mejerierne. Naar Kjærnemælken er ordentligt og renligt behandlet, i Tide afsvalet og afhentet i Lerkrukke (ikke i Mælkespand), er den et baade velsmagende og meget nærende Fødemiddel, som oven i Kjøbet er nok saa let fordøjeligt som Sødmælken, foruden at den virker let afførende. Baade kold og kogt smager den godt; den kan koges og jævnes til Kjærnemælkssuppe; den kan bruges til Pandekager og Æbleskiver, til Brøddej osv.

Jeg raader derfor indstændigt alle Smaafolk paa Landet, som ikke have Raad til at bruge Sødmælk: Hold Gjed til Børnene under de 5 Aar! Brug til den øvrige Familie Kjærnemælk til Drik og Madlavning, og indskrænk Kaffeforbruget saa meget som muligt. Børn bør overhovedet aldrig have Kaffe! Prøv det! Det skal nok svare Regning."

„Visdomsordet" byder ogsaa os at sige: „Bort med Kaffen" saa meget som muligt.

Indhold:

Den lille „Surdejs" Indvirkning 17
Zion og Babylon 22
Redaktionelt:
Joseph Smiths Levnetsløb udkommet 24
Afløsning 25
Russisk Kulturbillede i det 20 Aarh. 25
Det landflygtige Folk 27
Søvnen 29
Verden i Tal 31
Indskrænk Nydelsen af Kaffe og drik Mælk 32

Udgivet og forlagt af Christian D. Fjeldsted, Korsgade 11, Kjøbenhavn N.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen).